

ÇALIŞANLARA ALTIN

ÖĞÜTLER

Hayat Yayınları: 7
Kişisel Gelişim Yönetim Dizisi: 2

Kitabın Adı
Çalışanlara Altın Öğütler

Kitap Editörü
Nebiye Yaşar

Yazarı
Prof. Herbert N. Casson

© 1998, Hayat Yayıncılık İletişim, Yapım, Eğitim Hizmetleri ve Tic. Ltd. Şti.

Tüm Yayın hakları anlaşmalı olarak Hayat Yayınlarına aittir. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir; izinsiz çoğaltılamaz, basılamaz.

ISBN: 975-8243-05-5

Sertifika No : 1206-34-004559

Baskı Yeri & Tarihi : İstanbul, 2009
Yayına Hazırlayan : Nebiye Yaşar
Dizgi : Zehra Demir
Tashih : Suat Ergün
İç Düzen : Burhan Maden
Kapak Tasarımı : Paralel Tanıtım
Baskı & Cilt : Bilge Matbaacılık
Yılanlı Ayazma Sokak No:8 Kat: I
Davutpaşa, Zeytinburnu-İstanbul

HAYAT YAYINCILIK, İLETİŞİM, YAPIM, EĞİTİM HİZMETLERİ VE TİC. LTD. ŞTİ.

PK. 100 Aypım / İSTANBUL

Tel: 0212 521 29 29 Fax: 0212 523 29 99

<http://www.hayatyayinlari.com>

e-mail: hayat@hayatyayinlari.com

ÇALIŞANLARA ALTIN ÖĞÜTLER

Prof. Herbert N. CASSON

İÇİNDEKİLER

Önsöz	7
Başlangıç.....	8
Birinci Bölüm	
İşinizde Zirveyi Hedefleyiniz	9
İkinci Bölüm	
Tek İşle Yetinmeyiniz	15
Üçüncü Bölüm	
Yaptığınız İşin Özelliklerini Biliniz.....	21
Dördüncü Bölüm	
Çalıştığınız Arkadaşlarınızla Dostluk Kurunuz	29
Beşinci Bölüm	
Aldığınız Görevleri Artırınız	35
Altıncı Bölüm	
Kazancınızı Fazlaştırınız	43
Yedinci Bölüm	
Sürekli Faydalı Eserler Okuyunuz	49

6 HAYATTA İLERLE VE İLERLET

Sekizinci Bölüm

İşlerinizi Zevkli Hale Dönüştürünüz.....55

Dokuzuncu Bölüm

Sağlığınıza Dikkat Ediniz.....63

Onuncu Bölüm

Yönetici Olmayı Öğreniniz.....71

On Birinci Bölüm

İş Yerinizin Hissedar Olunuz.....79

On İkinci Bölüm

Çalıştığınız Yere Bağlanınız.....85

On Üçüncü Bölüm

İş Yeri Ahlakına Aykırı Hareket Etmeyiniz.....91

On Dördüncü Bölüm

Olumlu Eleştirilere Duyarlı Olunuz ve
Hatalarınızdan Ders Alınız.....97

ÖNSÖZ

İnsan, duygu ve düşünce yönüyle zengin bir varlıktır. Bu yüzden, onun his ve şuuruna hitab etmek ve ruhî varlığının gereğini yerine getirmek gerekir. Bu takdir, ona kıymet vermek ve değerli olduğunu hissettirmekle sağlanabilir.

Bu kitap, kapıcısından müdürüne kadar bütün çalışanların okuması gereken ve insanların hayatına ışık tutan, zevk verecek bir eserdir... Çalışanlara, çalışmanın anlamını öğretmekle birlikte zevkine de ulaştırıyor.

Bütün iş ve hareketlerini bilinçli ve zevkli bir şekilde yaparak belli bir olgunluk kazanan kişi, en azından kıymetinin bilinmesini ister. Kıymetinin takdir edilmesi, kişiyi moralmen tatmin edip yaptığı işte daha faydalı hale gelmesini sağlar.

İnsan, her ne olursa olsun, büyük bir cevherdir. Hayatta en basit işle uğraşan insan için bile o işin içinde başarılı olup büyük işlere ulaşma imkanı vardır. Hayatta, insana ait hiçbir iş küçük değildir. Önemli olan, o işin imkanlarını bilip zirveyi yakalamaktır.

İşte bu kitap, size bu imkanları öğreterek hayatta başarılı olmanızı, yükselmenizi ve yükseltmenizi sağlayacak. Aynı zamanda, ihtiyaç neticesinde hazırlanmış, hayat tecrübelerinden derlenmiş, sosyal nitelikli bilgi ve değerlendirmelerden meydana gelmiştir. Okuyup da faydalanmamak mümkün değildir. Konular sohbet havası içinde yazılmıştır. Her samimi gayretin mahsülünün, kendisinden sonra gelecekler için bir basamak teşkil edeceği inancıyla ve temennisiyle.

BAŞLANGIÇ

Bir gün arkadaşlarımdan biri bana gelerek; “İş hayatına girdim. Kazanmamı sağlayacak, karşıma çıkan fırsatlardan kolaylıkla yararlanmamı öğretecek bir kitap tavsiye etmeni istiyorum.” dedi.

Bütün kütüphaneleri araştırdım. Arkadaşımın istediklerini karşılayacak bir kitap dahi olmadığını hayretle gördüm.

Ben de arkadaşıma; “İstediğin kitap yok. Senin gibi ihtiyaç hissedenler için kitap yazmaya karar verdim.” dedim ve bu kitabı yazdım. Özellikle bu kitap, bu konuda yazılan ilk eser olma özelliğini de kazanmış oldu. Emir veya nasihat kitaplarından farklı olarak ele alınmaya özen gösterilen bir eserdir.

Bu kitapta, “Kendinizi gösterin.” denilmediği gibi küçük bir nehir gibi akıp gitmeniz de istenmemiştir; çünkü sizin yeteneklerinizden yola çıkarak yazılmıştır. Profesör anlatımı ile yazılmayıp insanların özlem duyduğu konular ele alınmıştır. İş hayatının ne demek olduğu, ilerlemek için neler yapmak gerektiği anlatılmıştır.

Bu kitabı, arkadaşıma; benim gibi işe yanlış başlayarak ve güzel fırsatları kaçıarak ömürlerinin on senesini kaybetmek istemeyen gençlere yazıyorum.

İnsanlara zirvenin kapılarını açan anahtarlar bu kitapta dır. Her gencin, bu anahtarlardan nice kapılar açması inancı ve azmiyle.

Herbert N. Casson

Bölüm 1

İŞİNİZDE ZİRVEYİ HEDEFLEYİNİZ

Aldığınız işi bütün yönleriyle inceleyiniz. Aklınız ve mantığınızla o iş hakkında bilmediğiniz hiçbir nokta kalmasın. İşinizle dost olunuz; çünkü başarınızın anahtarı budur. Bir işi başarmak için ne kadar az çalışacağınızı değil, ne kadar çok çalışabileceğinizi düşününüz. Yapılan işte zirveyi yakalamak çok çalışmakla gerçekleşecektir.

Yaptığınız iş, ekilmeye hazır bahçe gibidir. Bahçedeki işinizi özenle yaparsanız yüksek kazanç elde edersiniz, özen göstermezseniz verim almazsınız.

Şüphesiz bahçeler birbirine benzemez. Asıl birbirine benzemeyenler ise, bahçelerde çalışan bahçıvanlardır. Öyle bahçıvanlar vardır ki verimsiz topraklardan bile zirveyi hedefleyerek ve azimle çalışarak bol gelir elde ederler. Bunun yanında öyleleri de vardır ki verimli topraklardan hiçbir gelir elde edemeyip buraları satmak zorunda kalırlar.

İngiltere gibi bir ülkede gıda maddelerinin üçte ikisinin dış ülkelerden ithal edilmesinin en önemli sebebi, toprakların yüzde onunun sürülüp diğerlerinin çayır olarak bırakılmasıdır.

Fabrikalarda ve mağazalarda yapılan işlerden yüksek verim alınmamasının sebebi de işlerin özen gösterilmeden yamalak yapılmasıdır.

İşte ciddiyet şarttır. Baştan savma yapılan işler sahibine fayda getirmez. Bu yüzden işi alır almaz o iş için yapabileceğiniz her şeyi bir kağıda yazınız.

Aldığınız işi bütün yönleriyle inceleyiniz. Aklınız da o iş hakkında bilmediğiniz hiçbir nokta kalmasın. İşinizle dost olunuz; çünkü başarımızın anahtarı budur. Bir işi başarmak için ne kadar az çalışabileceğinizi değil, ne kadar çok çalışabileceğinizi düşününüz. Yapılan işte zirveyi yakalamak çok çalışmakla gerçekleşecektir.

Değişik işlerle uğraşıp zaman kaybedeceğinize bir işe sarılarak onu en iyi şekilde öğrenmeye çalışınız.

Geçenlerde bir genç, bana mektup yazarak şu soruyu sormuştu: “Son on sene içinde, yirmi yedi değişik işle uğraştığıma göre bana şimdi ne yapmayı tavsiye edersiniz?” Verdiğim cevap çok basitti ve şuydu: “En son yaptığımız işe sarılarak onu öğrenmeye çalışınız...”

Bu genç, ömründe bir defa olsun, yaptığı işte zirveyi yakalamayı düşünmediğinden yüksek verim alamamış ve yirmi yedi patron, ona yol vermekten başka bir şey yapamamışlardı.

Yaptığınız işlerde “Ne kadar az çalışırsak ücretimizi almaya devam ederiz?” diye düşüneneğinize, iyi ve dikkatli çalışarak ikaz almadan, işinizi gevşetmeden ücretinizi en güzel şekilde hakediniz.

Birçok işte başarısız olmamızın sebeplerinden birisi, işte düzenli kontrolün olmayışı, diğeri ise işçilerin o iş hakkındaki bilgisizlikleridir.

İşe yeni başlayanlar, esaslı bir şekilde eğitilmez ve kontrol edilmezse, onlar da fazlasını öğrenmek için çaba sarf etmeyeceklerdir. İş aksatmanın yollarını diğer işçilere de öğreterek verimi engelleyeceklerdir. İşini her gün bir saat aksatan işçinin haftalığından yüzde 12 kesinti yapılması verimi arttıracaktır.

İşinizi tespit ettikten sonra onun ne kadar küçük olduğunu düşüneneğinize, ne kadar büyük bir iş olabileceğini anlamaya çalışınız. En iyi şekilde yapılan en küçük bir işin ne kadar önemli olduğunu ispat ediniz.

Dünyanın en ünlü ve en zengin madencilerinden biri, bir maden fabrikasında az ücret karşılığında fabrika hesabına şoförlük yaparak hayata atılmıştı. Üzerine aldığı bu işi çok iyi yaparak ilerledi. Zirveyi hedeflediği için fabrikanın sahibi oldu.

Her nerede olursa olsun, iş hayatına girmekle ayağınızı bir merdivene koymuş olursunuz. Ayağınızı merdivene koyduğunuz halde basamakları aşmazsanız, bunun bütün sorumluluğu size aittir.

Yaptığınız iş ne olursa olsun, neticesinde göze görünmeyen bir mükâfatı olacaktır. Bu konuyla ilgili birkaç örnek verebiliriz:

İşini iyi yapan hizmetli, çalıştığı işletmenin, müdürünün işlerini kolaylaştırır; başarısıyla görevinde ilerler ve maaşı artar.

İşini iyi yapan kapıcı, çalıştığı, müessesede gülümseyen yüzü, misafirperverliği ile kendisini sevdirense, başarısından dolayı çalıştığı yerde hisse sahibi bile olur.

İşini temiz ve dikkatli yapan bir cam temizleyicisi için de bulunmaz fırsatlar vardır.

İşini özenle yapan asansör memuru, taşıdığı insanlarla dostluk kurarak kendisine yeni fırsatlar hazırlarlar.

İşini başarıyla yapan mağaza çırağı, müşterilerin memnuniyetleriyle birçok imkana sahip olur.

İşini maharetiyle ortaya koyan garson, müşterilerinden dost kazanarak, günün birinde bir lokantanın başında olabilir.

Müşterilerinin sevdiği ve yolların ehli bir şoför, terbiyesi, dikkati ve başarısıyla şöhrete ulaşabilir.

İşimizi en güzel şekilde yapmak elimizdedir; çünkü yetenek, hüner ve terbiyenin sonu yoktur. Bütün bunları yükselmemiz için yapacağız.

Şayet siz bir işi yüzde elli oranında başarıyorsanız, yüzde elli bir adam sayılırsınız. Değeriniz, çalışma biçiminizle ölçülür. Bunu asla aklınızdan çıkarmamalısınız.

Çalıştığınız yerden ayrılmanızı imkansız hale getirmek sizin elinizdedir. Bunu, görevinizi en iyi şekilde yapmakla sağlayabilirsiniz.

Bölüm 2

TEK İŞLE YETİNMEYİNİZ

Zirveyi yakalayanların hemen hepsi başarılarını yeni bir şey yapmalarına, tek işle yetinmemelerine borçludurlar. İş hayatındaki imtihanımızın başarısı, “Yeni bir iş yapabiliyor musunuz?” sorusuna verdiğimiz cevapla belli olacaktır. En önemli nokta ise, işi daha iyi yapmanın yollarını bulmaktır. Bu işi yıpratıcı bir yük olmaktan çıkarır, zevkli hale dönüştürür ve verimli hale getirsek başarı kaçınılmaz demektir.

Yaptığınız işi iyice öğrendikten sonra ne yapmalısınız? İşinizde yüzde yüz başarılı olduğunuzu söyleyebiliyorsanız sizin için yapılacak başka bir şey yok mudur? Mutlaka vardır. Siz kendinizden istenen her işi yanlışsız yaparak başarılı olmuşsanız ve ücretinizden memnunsanız bu kadarı da size yeterli olabilir. Bu yazılarımı müessese için değil de zirveyi yakalamak isteyen siz çalışanlar için yazdığım için, firmayı ve idarecilerini memnun etmenin yeterli olmayacağını söylüyorum.

İnsanların problemleri şunlardır: Nasıl yükselebilirim? Daha iyi bir işte nasıl başarılı olabilirim veya işimde nasıl daha yüksek kazanç elde edebilirim?

Kalabalık iş yerlerinde çalışanların bir kısmı, çalıştıkları yerlerde, kalabalıktan dolayı varlıklarını ispatlayamadıklarından çalışma şevkleri kırılır ve kendilerini büyük makinelerin küçük parçaları zannederler.

Bu konuda yapılması gereken en önemli şey, bu tehlikeli düşünceden kurtulmaktır.

İş yeri sahiplerinin dikkatini çekmenin en güzel yollarından biri, o firma adına ek iş yaparak, karşılık beklemeden yardım etmektir. Bu hareketiniz yöneticilerimizin üzerinde büyük bir etki yapacak ve size özel bir durum kazandıracaktır.

Bir iş yerinin müdürü, işverenine şöyle diyordu: İş yerimizin çalışan elemanlarından Mike'ı bu akşam, beş dakikalık boş zamanını bile değerlendirip arkadaşına makinesini nasıl

temizleyeceğini anlatıyordu. Bu gençle ilgilenmeliyiz; çünkü çok zeki birine benziyor.

İş yeri sahiplerinin, işçilerine yüksek bir görev vermek için yaptıkları toplantılarda, bu görev için kimseyi bulamadıklarını çoğu zaman gözlemlemiştir: "Acaba hangisini bu görevi getirsek?" sorusu daima cevapsız kalmıştır. Aramalar neticesinde, dışarıdan alınan elemanlar da genellikle işe yaramamıştır.

Bilinen şu ki büyük bir iş yerinde görev yapan işçilerin çoğu yaptıkları işe ilgisizliklerinden dolayı birbirlerine benzerler. Öyle ki, yaptıkları işten farklı bir işte hüner gösteremezler, cesaretsizdirler; hatta büyük makinelerin içinde, o makinenin sanki vidası gibi kaybolup giderler.

Şüphesiz kendileri de bu durumdan hoşnut değildirler. Zamanla, kendilerine olan saygılarını yitirirler. Gözleri saatte, kulakları istirahat zilinde olan bu tür kimseler zil çaldığında, zincirden kurtulmuş gibi koşarlar.

İyi yönetilen ve işçilerin haklarını koruyan bir iş yerinde çalışan kimseler, günün sonunda bu hareketleri asla yapmazlar.

Benim dairemde çalışanların da görevi saat 17:00'de bitmesine rağmen işlerini bitirmeden çıkmazlar. Yoğun iş günlerinde de bir iki saat fazla çalışırlar. Ben de telefon ederek işlerini bırakıp gitmelerini söylerim.

Bu çalışanların, işlerinde samimi olmalarının sebebi, yağmurlu günlerde ve kalabalık hafta sonlarında evlerine rahat dönebilmeleri için yarım veya bir saat önce çıkmalarına izin vermem ve onları uğurlamamdır. Bu hem müessese hem de işçiler için faydalı olan bir tutumdur. Görevimiz, toplumun yararını için, iş hayatımızı dostça bir ortama dönüştürmektir. Yoksa katı kurallar içinde sertleşmek değil.

İş hayatının her döneminde, en önemli şeylerden biri de yenilikçi olmaktır, yeni fikirler üretebilmektir. En değerli yönetici, yeni şeylere başlayabildir.

Zirveyi yakalayanların hemen hepsi başarılarını yeni bir şey yapmalarına, tek işle yetinmemelerine borçludurlar. İş hayatındaki sınavınızın başarısı, “Yeni bir iş yapabiliyor musunuz?” sorusuna verdiğiniz cevapla sonuçlanacaktır. En önemli nokta ise, işi daha iyi yapmanın yollarını bulmaktır. Bu, işi yıpratıcı bir yük olmaktan çıkarır, zevkli hale dönüştürür ve verimi artırır.

Bir işçinin asla unutmaması gereken nokta da şudur: Kimin hesabına çalışıyorsa çalışsın önemli olan kendisi için çalıştığıdır. Bu yüzden yaptığı işi imkanlar ölçüsünde geliştirmelidir.

Her çalışanın görevi, çalıştığı yerde makine gibi kullanılmamaktır; “düşünmek” hakkını korumaktır.

En basit bir işte çalışan işçi bile göreviyle ilgili düşüncelerini kaleme alarak, düşünür bir adam olduğunu ispat etmelidir.

Dikkat etmeli, düşünmeli ve fikir üretmeliyiz. Bunları çalıştığımız yerden ziyade, kendi yararımıza yapmalıyız.

En değerli iş adamları hayata basit bir işçi olarak atılmış; fakat görevleri dışında işler yaparak dikkati üzerlerine çekmişlerdir.

Günümüzde sermayesi trilyonları aşmış birçok müessese sahibinin, hayata küçük birer katip olarak başladıklarını biliyor musunuz? Örneğin bunlardan biri, mesai bitiminde makbuzları düzeltirken, şefi onu görmüş ve mevkisini yükselterek ilerlemesini sağlamıştır.

“Andrew Carnegie” önceleri demir yolu şirketinin telgraf operatörü idi. Bir sabah, demiryolu üzerindeki bir kazada, gö-

revi olmadığı halde, emirler vererek, kazaya uğrayan treni çektirmiş, yolu açıp hattın işlemlerini sağlamıştır. Bu örnek hareketiyle kısa zamanda şirket şefinin dikkatini çekerek büyük servetinin temelini atmıştır.

Dikkat edilmesi gereken bir nokta, iş hayatının ordu hayatı gibi, baştan sona disiplin ve emre uyma hayatı olmadığıdır. İş hayatında, çalışanların fikirlerini kullanması ve çalıştırması imkanı vardır.

İnsanlar şanslarının yardımı ile başa geçmezler. Şansa fazla güvenmek yanlıştır; çünkü değerinden çok fazlaya mâl olur, insanın çalışma kuvvetini köreltir.

Çocukluğumda, yolda yarım dolar bulmuştum. Daha sonra, günlerce haftalarca aynı yere giderek dolar aradımsa da bulamadım ve harcadığım vakit hiç şüphesiz o dolardan daha değerli idi.

Her insanın güvenebileceği en büyük kuvvet, kendi benliğine yardımdır. Başarılı bir adam, işinin kendi gelişmesinin önüne geçmesine izin vermez. Bunu önlemenin en iyi yolu da tek işle yetinmeyip ek bir iş yapmaktır.

Bölüm 3

YAPTIĞINIZ İŞİN ÖZELLİKLERİNİ BİLİNİZ

“Ben işimi A’dan Z’ye kusursuz yaparım.” diyenlerin sözlerine inanmayınız. Böyle söyleyenler, yürüdükleri yolun birkaç adımını bile geçmiş değildirler. Yeryüzünde yaptıkları işi, başından sonuna kadar tanıyan insanlar, bir elin parmakları gibi azdır. İnsan, bir şeyi ne kadar öğrenirse, öğrenmeye değer daha o kadar şeyin olduğunu görür.